

Fraga es recolza en el bastó

Galícia vota el 21 d'octubre. En un territori tan peculiar i divers, són moltes les preocupacions que alerten els ciutadans. Els gallecs mateixos, a través d'un seguit d'articles, ens acosten la realitat quotidiana d'un país que es troba en un moment decisiu, després que els últims dotze anys haja estat governat per l'exministre franquista Manuel Fraga.

El neocaciquisme i el nacionalisme. Aquests són els dos peus en què s'aferma la política gallega des de la més d'una dècada. Caminen en paral·lel, però en sentit contrari. El neocaciquisme, transformat des del franquisme, que va passar per UCD, després per AP i ara pel PP, per continuar patrimonialitzant les institucions, fins confondre la persona amb el càrrec (molts exalcaldes continuen tenint el nom d'alcalde, sense que siga traspasat popularment al batlle actual).

El neocaciquisme té Fraga per cartell. Va desembarcar a Galícia fa dotze anys. Pretenia posar pau en un partit en què el vicepresident, Barreiro Rivas, s'havia alçat contra el president Fernández Albor. Fraga feia costat a Barreiro perquè aquest prenguera el control i unificara els regnes de taifas. Però, molt espavilat, va canviar de bàndol i es va erigir en salvador.

Dotze anys després, el PP està en la mateixa situació. Fraga no troba un altre successor que la seua amada persona i decideix continuar. Ho explica amb dues raons: "parar el nacionalisme" i "preparar la seua successió".

En la seua batalla antinacionalista, Fraga gairebé estigué a punt de fer-se nacionalista, encara que va acabar eixint el Fraga Fraga. Fins i tot acaronava la idea de ser estimat per tots els gallecs i de retirar-se plàcidament. Va demostrar que no coneix els gallecs i que s'enganya a si mateix.

Però Fraga va abraçar la llengua que tant va combatre en la seua època de misniste franquista. Va plorar per i amb

els emigrants. Es va fer autonomista. Proposà l'autoidentificació de Galícia." Es va proclamar galleguista i cita els pares del nacionalisme. Fins i tot ha utilitzat, sense rubor, els màrtirs del 36. Va menjar centenars d'*empanadas*, mariscades i truites. Va beure cànters de vi, féu bruixeria amb milers de *queimadas*, va anar a tantes festes com les orquestres, es va fer acompanyar de gaiters i va gastar desenes de parells de sabates fins que en acabat ha hagut de caminar amb tres cames. Un dia, eufòric, se li va sentir dir: "*Galicia son yo, carallo*", i hi hagué qui se'l va creure. Almenys el votaren tres vegades la majoria dels gallecs.

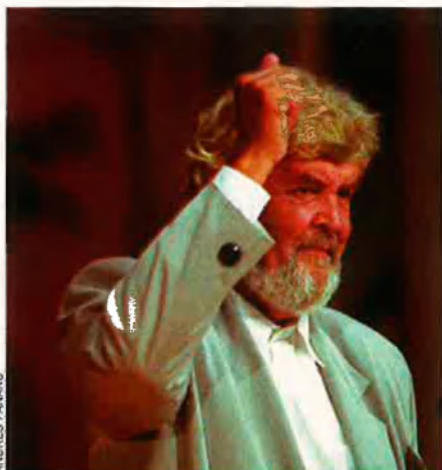
Fraga, suport del nacionalisme.

Però el nacionalisme va continuar creixent sense que Fraga poguera pararne la progressió i ara és l'alternativa real, tant socialment com electoralment. Un nacionalisme representat pel BNG (les opcions independentistes són testimonials) que té pressa per arribar al poder. Afirmen que cal tombar Fraga i el PP, perquè no creuen en Galícia ni la defensen. Consideren que, amb el pas dels anys, moltes coses poden ser irrecuperables. Començant per la llengua, que es podria perdre en dues generacions, seguint per la cultura autòctona ("prostituída pel PP") i pels principals sectors productius: l'agricultura i la pesca.

Diuen els nacionalistes que les nostres vaques i les nostres barques han estat lliurades a les multinacionals que formen el grup dur de la UE i que la Xunta, plegada als interessos de Madrid, no sap ni vol defensar els nostres drets. En

Acte electoral de l'actual president de la Xunta i candidat a la reelecció pel PPdG, Manuel Fraga, a l'auditori de Galícia.

Pazo de Congressos de Santiago. Presentació de la candidatura de Xosé Manuel Beiras a la presidència de la Xunta.

IX Congrés del PSDG, l'octubre de 2000, a Santiago de Compostel·la. Antonio Pérez Tourino, presidenciable pel PSDG.

En la seua batalla antinacionalista, Fraga gairebé va fer-se nacionalista

el PP contesten que és fruit de la "modernització i de la mundialització".

En el BNG (set organitzacions que van des del centrisme del PNG al marxisme de la UPG) consideren que els plans del PP (seguint els plans de la UE i de l'estat) són fer de Galícia una economia subsidiària, en què tot funcione com una reserva natural de vells i boscos, encara que no siguin autòctons.

Fraga ha exhaurit el seu cicle vital i no ha trobat successor, fins el punt que va renovar en un 50% les llistes autonòmiques –solament hi va incloure tres *con-*

selleiros— perquè no hi haja embolics si ell tinguera problemes de salut. El PP està com quan hi va arribar: en cada província continua manant un virrei, mentre que les bases autòctones s'enfronten a Madrid i als dissenys d'Aznar, que pretén imposar una direcció fidel. Fa temps, quan la guerra de dossiers, els enfrontaments es dilucidaven en els despatxos, ara es lluita en el front mediàtic. El presumpte delfí de Fraga, Xosé Cuina, és el blanc preferit per Madrid.

Molt pocs gosen aventurar què passarà si Fraga perd la majoria absoluta en

aquestes eleccions o desapareix físicament. Trencarà el partit? Acataran les directrius d'Aznar? Es plegarà Aznar a les bases i permetrà a Cuina Crespo invertir-se com a successor de Fraga? Formarà Cuina un nou partit amb l'alcalde de la Corunya, Francisco Vázquez?

El dilema dels socialistes. El nacionalisme té un altre problema. Per si mateix no és capaç de derrotar Fraga Iribarne ni el seu aparell endurit en cent batalles d'interessos i xarxes clientelars. El nacionalisme necessita el PSOE per governar. Com ho estan fent ja en cinc de les principals ciutats, arrabassades al PP en les darreres eleccions municipals.

Però els socialistes, en una estratègia tan lògica com impossible, intenten no alinear-se amb els nacionalistes. Temeirosos que una aliança els postergue indefinidament com a tercera força electoral, no han donat un sí al BNG, encara que afirmen que tampoc no permetran que governe Fraga. Quina és la solució per als homes de Zapatero? Superar electoralment el BNG seria el remei de tots els mals. Si Fraga perd la majoria absoluta, Pérez Tourino seria el nou president de la Xunta, amb el suport dels nacionalistes de Beiras. Si Fraga aconsegueix revalidar la majoria, Tourino quedaria en bona posició per intentar-ho novament d'aquí a quatre anys, quan serà ja molt difícil que Fraga pugui repetir. Per al PSOE, segons molts dels seus consellers mediàtics, la millor opció seria que Fraga tornara a guanyar per majoria. No s'imaginarien prestant suport a Beiras, però tampoc donant-li la presidència per omissió a Fraga. Una possibilitat que l'electorat no entendria.

Per una vegada, en les pròximes eleccions, és veritat la frase que, en cada contesa, utilitzen els polítics: "aquestes són més que unes eleccions." Del resultat dependrà no solament el govern autonòmic, sinó també la posició que Galícia trie en aquesta reformulació d'Europa, a través, primerament, de la redefinició de l'estat. Les tres "nacionalitats històriques" (Catalunya, País Basc i Galícia) amb governs nacionalistes podrien fer molt més efectiva la "Declaració de Barcelona.

Alfonso Eiré